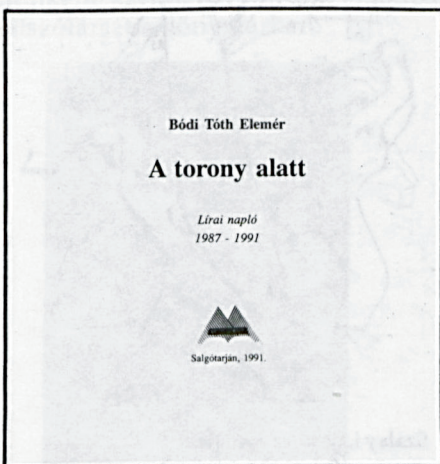
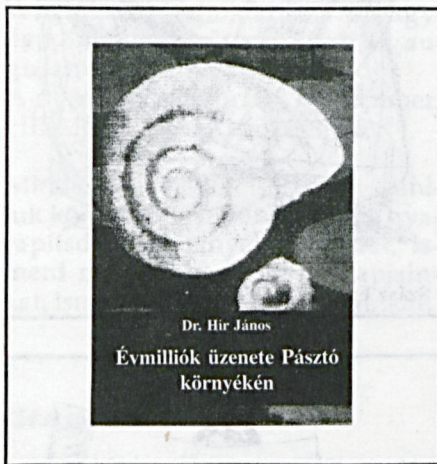
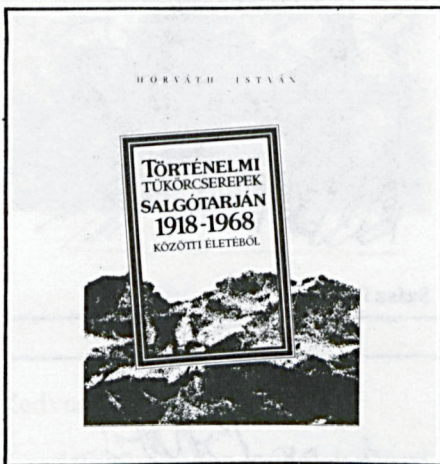
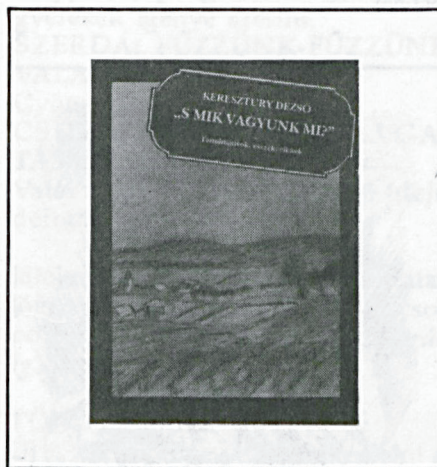
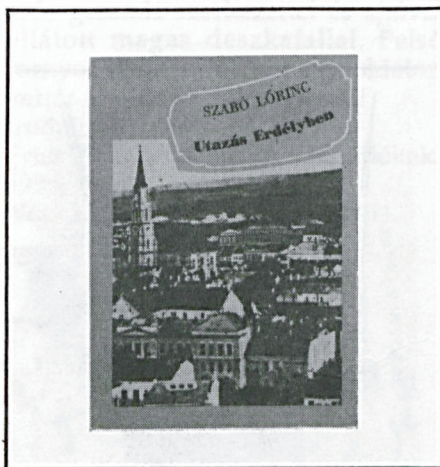

HÍR MONDÓ

KÖNYVESPOLC

Kedves Olvasóink!

Reméljük, közös örömmel vesszük számba és majd olvassuk azokat a legújabb megjelent kiadványokat, melyeket a Mikszáth Kiadó gondozott, illetve nógrádi vonatkozással bírnak. A kötetek a Balassi Bálint Nógrád Megyei Könyvtárban megvásárolhatók!

HUNGAROCON '92

A Balassi Bálint Asztaltársaság 1991-ben a Vega Egyesülettől megkapta a HUNGAROCON '92. országos sci-fi találkozó rendezési jogát. Az egyébként amatőr írók és képzőművészek alkotta egyesület azért vállalkozott erre a nem kis feladatra, mert szeretné bebizonyítani, hogy tenni akar és tesz is városáért, és a közösségi szellem, a barátságok kialakulásáért. Az egyesület vezetősége pályázatokon támogatást nyert a rendezvény lebonyolításához. A Nógrádi Mecénás és a Lakitelek Alapítványoktól, valamint a Salgótarján Város Önkormányzatától nyert összegeket a József Attila Művelődési Háznak utaltattuk át, az 1992. július 31 és augusztus 2-a között megrendezendő találkozó megvalósítása érdekében. Az alábbiakban közöljük a találkozó programtervét, és tudatjuk a kedves olvasókkal, hogy a rendezvényre minden érdeklődőt szeretettel várunk. A belépődíj: 200,-Ft/nap. A rendezvények a József Attila Művelődési Házban lesznek.

Július 31. (péntek)

14 óra A rendezvény megnyitója a József Attila Művelődési Házban
14.30 óra A Non-stop videofilm vetítés. A képzőművészeti kiállítás megnyitója
15.00 óra Egon Niczky, a találkozó díszvendége bemutatja a Csehszlovákiai sci-fi mozgalmat
16.00 óra Sándor Tamás /természetgyógyász/ előadása a parapszichológiáról és a negyedik dimenzióról
18.00 óra Jelmeztverseny a gyerekeknek a KERT-ben
19-24 óra Baráti találkozó, közös zenés vacsora a KERT-ben /zártkörű/

Augusztus 1. (szombat)

10 óra Non-stop videofilm vetítés
Beszélgetés Bőszőrményi Gyula íróval, a rendezvény díszvendégével
11.00 óra Plakát, könyv- és lapárúsítás, (adok-veszek börze)
Dedikál Nemere István, Preyer Hugo, Bőszőrményi Gyula írók, valamint a Vega M. és a Sziriusz M. lapjain már megjelenő amatőr alkotók mint pl. Bajzafi Ferenc, Agh László, Márkházi Sándor stb. és a Hungarocon plakátjára került ALOM c. kép festője: Cene István
14-15.30 óra Nemere István író előadása: Rejtélyek és titkok világunkban címmel
16.00 óra Az irodalmi pályázatok értékelése, melyet Zsibó Béla a Palócföld szerkesztője tart. Díjkiosztás, és a nyertes alkotás felolvasása.
20.00 óra "Csillagászati éjszaka" a csillagvizsgálóban /előadás, videofilm, jó idő esetén észlelés/

Augusztus 2. /vasárnap/

9-13.00 óra Non-stop videofilm vetítés
10-11.30 óra Preyer Hugo író előadása: Nem csak egy életünk van címmel
13.30 óra A képzőművészeti pályázatok értékelése, díjkiosztás
15.00 óra A rendezvény bezárása.

Bódi Ildikó
a Balassi Bálint Asztaltársaság elnöke

Anna napja

Július havában a magyar népszokások rendszerében a nyári ünnepkörnek nincs jelentős napja. Inkább időjósló, termésjósló vagy egyházi jellegű napokban bővelkedik a hónap. Ezek közé tartozik Anna napja is. Szent Anna napján sokan keresik fel hazánk egyik legnagyobb búcsújáró helyét, a Mátraverebély határában levő szentkúti kegyhelyet.

Szentkút 1091 és 1200 között alakult ki és vált az ország leglátogatottabb búcsújáró helyévé. A hagyomány szerint Szent László király a pogány kunok ellen harcolt ezen a tájon. A csata hevében elszakadt katonáitól és körülvette őt az ellenség. Egy mély vízmosás felé menekült, azt lovával átugratta, s lova patájának nyomán forrás fakadt.

Ugyancsak ezidőtájt történt, hogy a verebélyi pásztor néma fia a nyáj őrzése közben megszomjazott s vizet keresett. Egy fa lombjai között megjelent neki a Szűzanya és egy lópatá alakú mélyedésben felcsillanó forrásvízre mutatott. A fiú ivott a vízből, s utána nyomban megszólalt. A hírre a forrás mellett kápolnát építettek, ahová a környékbeliek és az ország távolabbi településeinek lakói is elzarándokoltak csodás gyógyulást várva. Eddig a legenda.

A XVIII. század közepén közepén kegytemplom és kolostor épült Szentkúton. A sok tízezres tömeget vonzó kegyhelyen a nagyobb búcsús csoportokat adó települések az 1900-as évek elején zarándokházakat építettek, ezekben kaptak éjszakai pihenőhelyet a hívek. A zarándokházak az elmúlt évtizedben sorra elpusztultak.

A szentkúti kegyhelyet napjainkban is sok zarándok keresi fel. A kegytemplomot VI. Pál pápa 1970-ben Basilica minor rangra emelte.

1990-ben alapítványt hoztak létre a Palócföld ország és világszerte híres búcsújáróhelye, Szentkút rendbetételére.

Irodalom:

Barna Gábor: Búcsújáró és kegyhelyek Magyarországon. Panoráma, 1990.

Vonsik Imre: Mátraverebély-Szentkút kegyhely története. Mátraverebély-szentkúti Ferences Rendház, 1991.

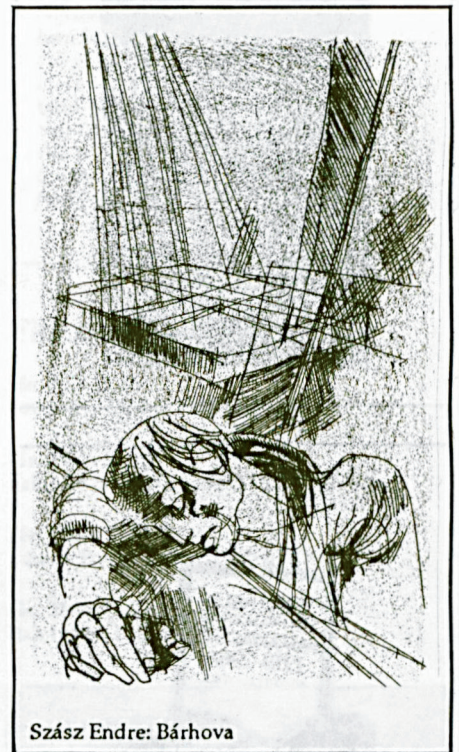
(O.K.A.)

Híres illusztrációk VII. Szabó Lőrinc művei

Két jelentős művészt mutatunk be Szabó Lőrinc avatott tolmácsolójaként. Az egyik: Szász Endre. Mikor a rendkívüli kötetet, A huszonhatodik év-et illusztrálta, (1963) még fiatal volt, de pályája már meredek ívben felfelé haladt. Mögötte volt már a Villon-összes, Az éjjeli menedékhely, Heine Németországa, s 1962-ben a Kalevala, melyben "sikerült neki az, ami a legnehezebb az illusztráló művészetében: egyszerre volt hű a szöveghez, és fejezte ki a mai ábrázolás eszközeivel egy régi monda érzelmi s gondolatvilágát. És ugyanakkor teljes értékű, önálló művészi alkotások, nagyszerű rajzok létrejöttét is üdvözölhetjük e kötetben." (Murányi-Kovács Endre) Egy év múlva már ugyanezt bizonyítja a Szabó Lőrinc kötet megrázó rézkarcaival. A másik művészt a költő maga választotta. 1943-ban ketten létrehozták a reprezentatív kötetet: Szabó Lőrinc - Szalay Lajos: Tizenkét vers tizenkét rajz. Az előszóban így ír a költő: "Komoly hír, sok vita és sok elismerés előzte meg az itt következő tizenkét rajzot. Szakértők nem egyszer elragadtatva nyilatkoztak alkotójuk tehetségéről. Pontos rajztudásáról ép úgy, mint arról, ami több: szabadon építő képzeletéről.... A rajzok, melyeket az én költeményeimhez készítet, önálló munkák.... Altalában inkább független változatok egy-egy közös témáról, egy-egy közös élményről....Mindenesetre az összhang, az igazság és a megértés vágya sóvárog mozdulataikból, s vers és rajz alatt sehosem pusztán a monogramjaink azonosak." (N.J.-né)

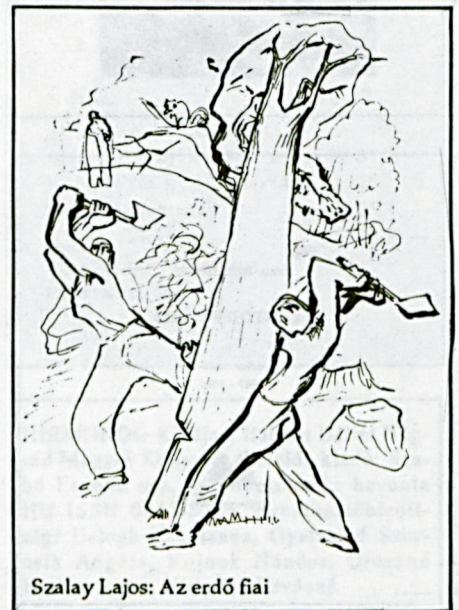
Szász Endre: Folyton átlengsz...

Szász Endre: Bárhova

Szalay Lajos: Lóci óriás lesz

Szalay Lajos: Az erdő fiai

MŰEMLÉKEINK

Cered: Harangtorony

A megye 1700-as években készült harangtoronyából napjainkra csak kettő maradt, a másik Nádújfaluban látható. A ceredi torony kutatója szerint 1774-ben épült, bár egy félholdas csúcsdíszhez kapcsolódó helyi hagyomány "török kori"-nak tartja.

A régi toronynélküli templom északkeleti oldalán áll a szép, jóarányú, zömöktestű faharangláb, széles alsórésszel zsindelyes kettős tetővel, erős gerenda-szerkezettel és ajtóval ellátott magas deszkafallal. Felső tornyos része mind a négy oldalon kettős árkádos ablaknyílással.

Irodalom:

Frics Gyula: Nógrádi műemlékek. 1990.

Nógrád megye műemlékei. 1954.

A LUTRA-CSEREKLUB HÍREI

Kedves Gyerekek!

A nyári szünetben is péntek délutánonként szeretettel várunk minden játszótársat a könyvtárban.

vakáció

A gyermekkönyvtár
JULIUS-AUGUSZTUS HAVI
nyári programja

HÉTFŐ: MESETURMIX

Mesemondás, illusztrálás

KEDDEN és PÉNTEKEN VIDEO-MOZI

Műsor az előző évek tapasztalatai alapján, a programon résztvevő gyerekek igénye szerint.

SZERDA: FÜZZÜNK-FÜZZÜNK VALAMIT

Gyöngyfűzés

CSÜTÖRTÖK: ZENEHALLGATÁS, BÁBJAVÍTÁS

Valamennyi program kezdési ideje délután 2 óra.

Játékos lexikon, kézikönyv és katalógus használati foglalkozás kiscsoportoknak *délelőttönként 10-12 óráig.*

TÖRD A FEJED!

Új és új rejtvényt találsz hetenként a REJTVÉNYZSAK-ban.

A helyes megfejtők között 30 tárgy- és könyvjutalmat sorsolunk ki augusztus 21-én.

A nyertesek névsorát a szeptemberi HÍRMONDÓ-ban ismertetjük.

Mindezekon kívül elsősorban ajánljuk könyvállományunkat, hogy gyarapítsd olvasmányélményeidet, ismerd meg a képes gyermeklapjainkat, ismeretterjesztő folyóiratainkat.

Kérdezgető

Mi a villám?

A villám óriási elektromos szikra. Zivatar idején a felhőkből csap le a Földre. Csupán egy szempillantásig tart. A villámcsapás nagyon veszélyes, olyan, mint az áramütés. Magas házakba, fákba csap be elsősorban. Ezért a házak tetejére villámhárítót szerelnek: egy vasrudat, amit vastag drót köt össze a földdel. Ha a villám beleszap, a villámhárító az áramot a földbe vezeti, így nem történik semmi baj. A fákon nincs villámhárító. Ezért zivatar idején soha ne állj magas fák alá!

Miért csukja össze a szirmait este néhány virág?

Azok a növények hajtják össze este szirmukat, amelyek nagyon szeretik a meleget és a fényt. A nyári kertekben, napos erkélyeken érzik igazán jól magukat. Ha árnyékba kerülnek, vagy amikor alkonyodik, megfigyelhetitek, hogyan csukják össze fokozatosan szirmjaikat. Így maradnak egész éjszaka, és csak a napsugarak érintésére nyílnak ki ismét.

Új könyveink

Humble, Richard: Hajók. Tengerék és tengerészek

Ez az új könyvsorozat (Az idő műhelyében) történelmi áttekintést nyújt arról, hogy miként fejlődött az emberi civilizáció néhány fontos alapeleme a kezdetektől máig. Angol szerzője kamaszoknak szánta könyvét, egyfajta időrendi, történelmi, hajóépítészeti áttekintésnek, ahol az érdekes szöveg és a vonzóan színes képméltó párban van.

Inotai András: Iskolabusszal Amerikában.

"Egy belevaló 13 éves srác mesél viszontagságairól. Csupa oltári balhé Floridától Mexikóig, valamint az iskolában és más cikis helyeken..."

A kötet íjű szerzője két évet töltött az Egyesült Államokban, élve a hozzá hasonló amerikai gyerekek mindennapos életét. Iskolába járt, tévézett, sportolt, utazott és balhézott - s mindeközben itthoni tapasztalataitól ugyancsak különböző életformákat, viselkedésmódokat, szokásokat ismert meg - csupa olyasmit, amit a szokványos Amerikai - úlikönyvekben hiába is keresnénk.

A rendhagyó útikönyv 10 éves kortól ajánlott a fiataloknak, de a felnőttek érdeklődésére is számot tarthat.

Rejtvény

Júniusi rejtvényünk helyes megfejtése:

1-i, 3-a, 4-j, 5-c, 6-b, 7-e, 8-d, 9-g, 10-f.

A helyes megfejtők közül könyvjutalmat nyert:

Antal Adrienn Salgótarján, Ybl Miklós út 90., Judik Dorottya Salgótarján, Alkotmány út 5., Rábaközi Dóra Salgótarján, Pécskő út 12/A., Rákóczi István Salgótarján, Rákóczi út 280/a., Sisa Gabriella Salgótarján, Alkotmány út 7. 4/29.

**Mercurius Hungaricus;
Mercurius Veridicus ex Hungaria
/1705-1710/**

315 éve, 1677. július 2-án Losoncon született Ráday Pál, a Rákóczi-szabadságharc egyik kimagasló egyénisége, a fejedelem titkos tanácsosa, Nógrád vármegye nótáriusa.

Nevéhez fűződik az első hazai hírlap, a Mercurius Hungaricus [Magyar Mercurius] majd a bővíttett című Mercurius Veridicus ex Hungaria [Magyarországi Igazmondó Mercurius] szerkesztése.

A kuruc újság kibocsájtásának ötletét Esterházy Antal gróf tábornagy vetette fel Rákóczinak, aki a külföldi politikai erők e tájékoztatási módjának megvalósításával Ráday Pált bízta meg. Ráday minden szempontból alkalmas volt a megvalósításra, ugyanis a kancelláriai igazgató kezébe futottak be a hírek az ország különböző részeiből. Másrészt Ráday pály gyakorlati végrehajtója volt a fejedelem diplomáciai és külpolitikai elgondolásainak.

Az első szám 1705. június 6-án, Lőcsén, a Brewen-nyomdában készült el. A külföld örömmel fogadta a katonai jelentéseket, híreket. Ráday egyre olvasmányosabbá, újságzerűbbé tette a következő számokat. A latin nyelvű hírlap 1708-ig, a trencsényi csatavesztésig Ráday Pál szerkesztésében jelent meg, majd Bercsényi Miklós főgenerális kancelláriáján szerkesztették. Ráday kiérlelt, nemegyszer publicisztikai remeknek számító összefoglalóit az utódok nem tudták megismételni. 1710. március 26-án jelent meg utoljára a Mercurius.

Ráday Pál 1733. május 20-án húnyt el. A Rádayak értékes hagyatékát napjainkban a Dunamelléki Református Egyházkerület Ráday Gyűjteménye (Bp.) gondozza.

(B. Gy.-né)

MERCURIUS VERIDICUS EX HUNGARIA.

Núria, 16. Mensis Augusti, 1705

Error panicus invaserat primum has oras, et moderno prelio, ad Arcem Veres-kólos, qui tamis pelli incilla cognominis est, hinc, utique relationes, libris refectis, rebus hoc modo se habentibus: Poliquan Hobla ad extrema rebello fortissimo Leopoldo succurrens cunctis est, hinc super transito pontis obque trajecto, in campo Arco Showe castra metatus est, ac sub medio nocturno Vallum molitur, ad Planam Vagy itaque pro confederatione pacta profectus, fucis impetu aggressus, poliquan infatum ter reperiit, totum locum versus Batona Hódor Páry, Cohortem Pedestrem Hungaricam, repulit et, tam exquiritur cum clado, ut curis quam plerisque, ac pluribus faceret, aliquo curus cadaveribus reperiit, ac ad triginta occisiones numerum, rucis nocte hunc. Quare veris data Serenissimi Principis medibus, rogant pro Exercitu, qui superiorem partem et sine transire iussit et, in hollis (qui Armatus Nollus abdicata fucis quereit) ante succum fumam v adortem: millionibus in tantum nullitatem in effica curis, qui alio omnium opinionum credent, hollis et nocte intercessionem dedit possit. Alio itaque die, recta Leopoldum rex fiam directi, ac indidem profecti, denique in altum Vallum molitur, ac per curus libris adicere repulit est, ut vian longiora quere reperiit, ac tantopere confunderet, ut ille hic dedit a Nollus amica fucis, certo curis profectum hunc nunc Austria, verus Deo aliter disponere, intercessionem fiam affecit ut, ac dum miles Rákóczius primum dedit, hollis dicitur Fortissimum commensu parit, alioque profectum auri, tanto fucis in prolium Civitatem Cages iravit, et tam totum cum Arce pichitum qui dicitur, ac pluribus facis comen Carian castra, ac metatit quidem in Xenodochio reperit pareret. Interit Exercitus Nollus exercitum Hobla a velle Leopoldum male profectum, quem in Geracum Cages confectum bene ordinatum, hinc dicitur tota exercitus hollis vian obique querebit, alioque hanc inde molitur, ac vian Mervan velle, nunc reperiit ter fiam dedit, magno fucis Nollus velle, et postquam certo hinc, ac constructis locum commisit pro velle.

Nagy Pál kiállításának megnyitója

Könyvheti vendégünk Moldova György

Nagy Zoltán találkozott gyermekolvasóival

"Felhőbe hanyatlott a drégeli rom"

címmel irodalmi-történelmi olvasónapló-pályázatot állított össze a Balassi Bálint Nógrád Megyei Könyvtár módszertani osztálya Drégely ostromának 440. évfordulójára a megye általános iskolás tanulói számára. A helyi polgármester, Dombai Gábor kiváló partnerünk volt ötletünk megvalósításában; 20.000 Ft-ot áldozott a pályázat lebonyolítására, díjazására, példát mutatva a hagyományápolás, a gyermekek értékes kutatómunkájának támogatására és a Megyei Könyvtár felkínált szolgáltatásainak hasznosítására.

Pályázatunk célja olyan utazás volt, amely a XVI. század világát, történelmi nagyjaink kalandos és küzdelmes életútjának megismerését szolgálta.

A 247 pályázó közül a legjobbak számára ez az utazás valósággá válik, hiszen a nyertesek a drégelyi várnál vehetik át megérdemelt jutalmukat július 4-én.

Díjak, helyezettek: I. díj 1000 Ft-os könyvutalvány: MAJER EMESE Drégelypalánk, II. díj 800 Ft-os könyvutalvány: JELENÉI VIVIEN Batorytereny, III. díj 500 Ft-os könyvutalvány: SÜLYÖK ROBERT Tar.

Jutalomkönyvben részesültek: Detre Norbert, Drégelypalánk, Kaiszter Emese Salgótarján, Dombai Gábor Drégelypalánk, Bakó Tamás Mátranovák, Fehér Eszter Pásztó, Benkő Bernadett Drégelypalánk, Daku Orsolya Salgótarján, Czibulya Zsuzsa Balassagyarmat, Turpóli Renáta Tar, Maksi Katalin Batorytereny.

Filmsikerek - videón

- Július 2-án 15.30
VAN, AKI FORRÓN SZERETI
(Billy WILDER)
- Július 9-én 15.30
BUTEK CASSIDY ÉS A SUNDANCE
KÖLYÖK
(G. Roy HILL)
- Július 16-án 15.30
AZ ISTENEK A FEJÜKRE ESTEK
(Jamie, UYS)
- Július 23-án 15.30
SZEKSMISSZIÓ
(Juliusz BOCHULSKI)
- Július 30. 15.30
INDUL A BAKTERHÁZ
(RIDEG Sándor)

1992. július 6-án UTAZÁS A NAGYVILÁGBA címmel fotó- és könyvkiállítás nyílik a Megyei Könyvtár emeleti csarnokában.

NYITVATARTÁS

Hétfőtől-péntekig 10-18

TELEFONSZÁMAINK ☎

Központ 16-777

MELLÉKÁLLOMÁSOK

Általános tájékoztatás 31
Kölcsönzés nyilvántartás 28
Szaktájékoztató 25
Gyermekkönyvtár 32
Megyei módszertan, ellátóközpont 20

HÍRMONDÓ Kiadja a Balassi Bálint Nógrád Megyei Könyvtár. Felelős kiadó: Szabó Ernőné mb. ig. Megjelenik: havonta HU ISSN 0865-5286. Szerkesztőbizottság: Balogh Zsuzsanna, Gyetvainé Szorcsik Angéla, Kojnok Nándor, Oroszné Katona Anna, Várkonyi Istvánné